

Kartoffelafgiftsfonden

Titel

Udvikling af den danske kerneplantesamling for kartofler

Projektansvarlig og deltagere

Landskonsulent Lars Bødker
Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
SEGES
Agro Food Park 15
8200 Aarhus N

Resume

Projektets formål er en øget værdiskabelse i dansk kartoffelavl. Målet er at sikre adgang til patogenfrie og sortsægte miniknolde. I projektet indgår en oprensning af stængelstiklinger, der på grundlag af en sygdomstest ved SASA i Skotland sikrer, at nye sorter er fri for patogener og karantæneskadegørere. Vedligeholdelse af kartoffelsorterne sker i form af in-vitro planter i klimakamre.

Den danske kerneplantesamling indeholdt med udgangen af 2020 i alt 116 sorter. Fornyelsen af kerneplanterne sker ved stængelstiklinger og udføres ca. én gang om året afhængigt af sortens vækst. I 2020 er der sket en overdragelse af den danske kerneplantesamling fra Vitroform til Tystoftefonden, som nu har ansvaret for både den danske kerneplantesamling og brugsbanken for kartofler, som danner grundlag for produktionen af kerneplanter og miniknolde.

Projekts faglige forløb

Projektet er forløbet planmæssigt. Den danske kerneplantesamling indeholdt med udgangen af 2020 i alt 116 sorter (tabel 1) og forædlingslinjer, og der blev i 2020 bestilt i alt 120.000 miniknolde fra 45 sorter.

I løbet af 2020 blev Tystoftefonden godkendt til at kunne håndtere den danske kerneplantesamling og brugsbanken for kartofler, som danner grundlag for produktionen af kerneplanter og miniknolde. I løbet af foråret 2020 blev hele kerneplantesamlingen derefter flyttet fra Vitroform til Tystoftefonden. Administration om anmeldelse af sorter til samlingen blev samtidig flyttet fra SEGES til Tystoftefonden.

I forbindelse med flytning af den danske kerneplantesamling og produktion af miniknolde fra Vitroform til henholdsvis Tystoftefonden og Agersø blev det besluttet, at produktionen af miniknolde i 2020 skulle fordeles på to lokaliteter (Vitroform og Agersø), for at opstarten på Agersø ikke skulle få fatale konsekvenser for den danske produktion af miniknolde i tilfælde en fejlproduktion.

Fra 2021 vil hele produktionen af miniknolde foregå på Agersø. I forbindelse med overflytning har Danespo A/S haft en dublet af kerneplantesamling som sikkerhed ved eventuelle tab af kerneplanter i forbindelse med flytning og opstart ved Tystoftefonden. Erfaringer fra 2020 ser lovende ud både hvad angår vedligeholdelse af kerneplanter ved Tystoftefonden og produktion af miniknolde på Agersø.

Offentliggørelser vedrørende projektet.

Projektets samlede resultater formidles via en opdateret liste over kartoffelsorter i kerneplantesamlingen, som løbende udsendes til alle interessenter i den danske kerneplantesamling. SEGES har løbende været i kontakt med KMC, som i 2020 har haft ansvaret for koordinering af bestillinger af miniknolde ved Vitroform og Tystoftefonden.

Derudover er projektets resultater også offentliggjort på SEGES' hjemmeside:

https://projektsitet.seges.dk/fond/kartoffelafgiftsfonden/aar/2020/projekt/Kerneplantesamling_for_kartofler_2551

Kartoffelafgiftsfonden

Tabel 1. Oversigt over den danske kerneplantesamling ultimo 2020.

Den Danske Kerneplantesamling													
15-12-2020													
Nr	LBNR	Status	Sort	F_BETEGNELSE	Sortsejer	Sortsrepræsentant	Nr	LBNR	Status	Sort	F_BETEGNELSE	Sortsejer	Sortsrepræsentant
1	1001	Optaget	Arielle		Agrico	AKV	88	1310	Optaget		PL-08-0410	Agrico	AKV
2	1002	Optaget	Asparges		Fri	Fri	91	1401	Optaget	Ascott	JMK 97.68.11	Jimmy McKenzie	Danespo
3	1003	Optaget	Avenance		Averis	KMC	93	1403	Optaget	Bernadette			Fri
4	1004	Optaget	Ballerina		Danespo	Danespo	94	1404	Optaget	Blue Congo		Fri	Fri
5	1005	Optaget	Berber		Fri	Fri	95	1405	Optaget	Sieglinde		Fri	Fri
6	1006	Optaget	Bintje		Fri	Fri	96	1406	Optaget	Kiebitz		Norika	Thorsens Chips
7	1007	Optaget	Cara		Fri	Fri	97	1407	Optaget	Red Bullet	SM 05-88-13R	Danespo	Danespo
8	1008	Optaget	Cimega		Danespo	Danespo	98	1408	Optaget	Romantica	08-173-1/JA	Danespo	Danespo
9	1009	Optaget	Cronos	01-EDZ-10	Danespo	Danespo	99	1409	Optaget	Tinca	LHI-3	Danespo	Danespo
10	1010	Optaget	Desirée		Fri	Fri	100	1410	Optaget	Mikado	MIK-2	Danespo	Danespo
11	1011	Optaget	Diitta		Agrico	AKV	101	1411	Optaget	Elinor	GOU-2	Danespo	Danespo
12	1012	Optaget	Early Puritan		Fri	Fri	104	1414	Optaget	Allstar		Agrico	AKV
13	1013	Optaget	Fakse		Danespo	Danespo	106	1501	Optaget	Festien		Averis	KMC
14	1014	Optaget	Folva		Danespo	Danespo	107	1502	Optaget	Seresta		Averis	KMC
15	1015	Optaget	Fontane		Agrico	AKV	108	1503	Optaget	Argana	ERO-25	Danespo	Danespo
17	1017	Optaget	Hamlet		Danespo	Danespo	111	1701	Optaget	Anouk		Agrico	AKV
18	1018	Optaget	Hanna		Danespo	Danespo	112	1702	Optaget	Nofy		Agrico	AKV
19	1019	Optaget	Hannibal		ComiteNord	Danespo	113	1703	Optaget	Ranomi		Agrico	AKV
20	1020	Optaget	Hansa		Fri	Fri	116	1707	Optaget		10-MMK-2	Danespo	Danespo
21	1021	Optaget	Hermes		Fri	Fri	117	1708	Optaget		09-MHN-5	Danespo	Danespo
22	1022	Optaget	Inova		KWS	Danespo	122	1713	Optaget	Santera		Danespo	Danespo
23	1023	Optaget	Jaerla		Fri	Fri	123	1714	Optaget	Plenty	15-NEW-1	Danespo	Danespo
24	1024	Optaget	Jutlandia		Danespo	Danespo	124	1715	Optaget		10-MLX-4	Danespo	Danespo
25	1025	Optaget	Kardal		Agrico/Averis	AKV	126	1717	Optaget		10-MCP-1	Danespo	Danespo
26	1026	Optaget	Kennebec		Fri	Fri	127	1718	Optaget		10-MIP-4	Danespo	Danespo
27	1027	Optaget	King Edward		Fri	Fri	128	1719	Optaget		09-MHF-7	Danespo	Danespo
28	1028	Optaget	Kuras		Agrico	AKV	129	1720	Optaget		11-MSY-6	Danespo	Danespo
29	1029	Optaget	Lady Britta		Meijer	Thorsens Chips	130	1721	Optaget	Lunarossa		Danespo	Danespo
30	1030	Optaget	Linata	GKY-7	Danespo	Danespo	131	1801	Optaget	Fyone	PL 11-0111	AKV	AKV
32	1032	Optaget	Mandel		Fri	Fri	132	1802	Optaget		10-MPK-6	Danespo	Danespo
33	1033	Optaget	Maria		Fri	Fri	133	1803	Optaget		10-MPK-2	Danespo	Danespo
35	1035	Optaget	Nicola		Fri	Fri	136	1806	Optaget		11-MQE-1	Danespo	Danespo
36	1036	Optaget	Oleva		LKF	KMC	137	1807	Optaget		11-MQS-1	Danespo	Danespo
37	1037	Optaget	Piccolo Star		KWS	Danespo	138	1808	Optaget	Solen		Sipre	Danespo
38	1038	Optaget	Royal		Danespo	Danespo	140	1901	Optaget		12-NAE-3	KMC	KMC
39	1039	Optaget	Sarpo Mira		Danespo	Danespo	141	1902	Optaget	Lady Claire		C. Meijer B.V.	Thorsens Chips
40	1040	Optaget	Satuma		Fri	Fri	142	1902	Optaget	Saprodi		Semagri	KMC
41	1041	Optaget	Sava		Danespo	Danespo	143	1903	Optaget	Twister		Agrico	AKV
42	1042	Optaget	Senna		Danespo	Danespo	144	1904	Optaget	Danique		Agrico	AKV
43	1043	Optaget	Serafina			Unipatatas	145	1905	Optaget		12-1011/KOE	Danespo	Danespo
44	1044	Optaget	Signum		Agrico	AKV	146	1906	Optaget		12-1027/KOE	Danespo	Danespo
45	1045	Optaget	Solist		Norika	Danespo	147	1907	Optaget		12-1050/KOE	Danespo	Danespo
46	1046	Optaget	Spunta		Fri	Fri	148	1908	Optaget		12-MVJ-2	Danespo	Danespo
47	1047	Optaget	Thor	03-CZM-943	KMC	KMC/Danespo	149	1909	Optaget		13-NEP-1	Danespo	Danespo
49	1049	Optaget	Up to date		Fri	Fri	151	1911	Optaget		15-NOH-7	KMC	KMC
50	1050	Optaget	Wotan	03-CZM-938	KMC	KMC/Danespo	152	2001	Anmeldt	Jacky		Agrico	AKV
51	1051	Optaget	Ydun	ECL-13	KMC	KMC/Danespo	153	2002	Anmeldt	Stratos			KMC
52	1052	Optaget	Æggeblomme		Fri	Fri	154	2003	Anmeldt				
53	1053	Optaget		12-MVP-4	Danespo	Danespo	155	2004	Anmeldt		15-NOS-4	Danespo	Danespo
54	1054	Tilmeldt	Loreley		Agrico	AKV	156	2005	Anmeldt		12-MVN-1	Danespo	Danespo
69	1101	Optaget	Avarna		Averis	KMC	157	2006	Anmeldt		12-MVF-1	Danespo	Danespo
77	1208	Optaget	Maya	06-LBE-2	Danespo	Danespo	158	2007	Anmeldt		14-MVI-9	Danespo	Danespo
78	1301	Optaget	Aventra		Averis	KMC	159	2008	Anmeldt		15-NVF-6	Danespo	Danespo
79	1302	Optaget	Avenue		Averis	KMC	160	2009	Anmeldt		13NDO-12	Danespo	Danespo
81	1304	Optaget	JustBake	GOF-8	Danespo	Danespo	161	2010	Anmeldt		14-NJB-4	KMC	Danespo
82	1305	Optaget	Darling	LAP-2	Danespo	Danespo	162	2011	Anmeldt	Kuba		Zamarte	AKV
83	1306	Optaget	Frig	LUS-19	Danespo	Danespo	163	2012	Anmeldt	Skawa		Zamarte	AKV
87	1310	Optaget	Balder	LZK-1	KMC	Kmc/Danespo	164	2013	Anmeldt		BU06.83,002	Bütow	AKV